

จะเลือกเล่นเครื่องดนตรีสากลชิ้นใด ให้เหมาะสมกับตนเองและ สมาชิกในครอบครัว

สุพจน์ ยุคลธรรวงศ์

ความสามารถพิเศษทางดนตรีของบุตรหลานนั้น ในปัจจุบันจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ผู้ปกครองให้ความสนใจอย่างกว้างขวาง เพราะเหตุว่าดนตรีสามารถขัดเกลากจิตใจให้เป็นคนที่มีศิลปะ ให้ความสุขภาพอ่อนโยน และยังเป็นกิจกรรมในยามว่างที่มีประโยชน์กับทุกเพศทุกวัย การเล่นดนตรีในปัจจุบันก็ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ต่ำต้อยหรือถูกดูหมิ่นดังเช่นในอดีตที่เห็นว่าการเล่นดนตรีเป็นอาชีพด้อยกินรำกินอีกต่อไป แต่ตรงกันข้ามในปัจจุบันผู้ที่สามารถเล่นดนตรีได้นั้น ดูเป็นคนน่าชื่นชมและเป็นคนทันสมัยพอสมควรทีเดียว การเรียนการสอนดนตรีของเมืองไทยในปัจจุบันจึงขยายตัวมากขึ้นทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้ปกครองส่วนใหญ่อยากให้บุตรหลานร้องเพลงหรือเล่นเครื่องดนตรีได้ 1 ชิ้น เป็นอย่างน้อย คำถามที่ตามมาสำหรับผู้ปกครองคือ จะเลือกเล่นดนตรีชิ้นใดให้เหมาะสมกับบุตรหลาน ผู้ที่จะเรียนหรือผู้ปกครองที่จะเลือกเครื่องดนตรีให้กับบุตรหลานเรียนนั้น ควรทำความเข้าใจถึงปัจจัยต่างๆ 5 ประการเพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีที่เหมาะสมกับบุตรหลาน คือ 1. รู้จักเครื่องดนตรีต่างๆ (INSTRUMENTS) 2. การเริ่มต้นที่ดี (FINE BEGINNING) 3. ความสนใจ (INTEREST) และแรงจูงใจ (MOTIVATION) 4. จุดประสงค์ของการเรียน (GOAL) 5. สถานที่เรียนและค่าใช้จ่ายในการเรียน

1. เครื่องดนตรีต่างๆ (INSTRUMENTS)

เครื่องดนตรีในบทความนี้จะเน้นไปที่เครื่องดนตรีตะวันตก ซึ่งเครื่องดนตรีตะวันตกแบ่งออกตามรูปลักษณะของเครื่องดนตรีและวิธีการเล่นได้ 4 ประเภท คือ

1. เครื่องลม (WIND INSTRUMENT) 2. เครื่องดนตรีคีย์บอร์ด (KEYBOARD INSTRUMENT) 3. เครื่องสาย (STRING INSTRUMENT) และ 4. เครื่องเคาะจังหวะ (PERCUSSION)

1. เครื่องลม (WIND INSTRUMENTS)

เป็นเครื่องดนตรีที่เกิดเสียงโดยผู้เล่นเป่าลมไปที่ตำแหน่งวางริมฝีปาก ลมที่ถูกเป่าจะสั่นภายในท่อของเครื่องดนตรีทำให้เกิดเสียง ซึ่งเครื่องลมปกติแบ่งได้ 2 ชนิดตามวัสดุที่ใช้ทำคือ เครื่องลมไม้ (WOODWIND INSTRUMENT) และเครื่องลมทองเหลือง (BRASS INSTRUMENT)

1.1 เครื่องลมไม้ (WOODWIND) เป็นเครื่องดนตรีที่ทำจากไม้ ต่อมาได้รับการพัฒนา โดยใช้โลหะเป็นส่วนประกอบหรือโลหะทั้งหมด

RECORDER เป็นเครื่องดนตรีเก่าแก่ในประวัติศาสตร์ดนตรีตะวันตก เกิดขึ้นก่อนศตวรรษที่ 14 มีขนาดต่างๆ เพื่อให้มีระดับเสียงหลากหลาย ขนาดมาตรฐาน 4 ขนาดคือ SOPRANO (หรือ DESCANT) ALTO (หรือ TREBLE) TENOR และ BASS โดยทำจากไม้หรือพลาสติก ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมแพร่หลายในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ การผลิตรีคอร์เดอร์ในปัจจุบันทำจากพลาสติกเพื่อให้ได้จำนวนเพียงพอกับความต้องการและมีราคาถูก ส่วนใหญ่ใช้บรรเลงทำนองเพลงที่เรียบง่ายไม่ซับซ้อนมากนัก เป็นเครื่องดนตรีที่ไม่จัดอยู่ในวงดนตรี ORCHESTRA

(Clemens Kalischer)

RECORDER มีเสียงคล้ายกับ FLUTE แต่ให้ความรู้สึกเบากว่า และเป็นเครื่องดนตรีที่ไม่มีลิ้น

FLUTE เดิมทำจากไม้หรืองาช้าง ในปัจจุบันฟลูทได้รับการพัฒนาโดยใช้เงิน, ทอง, ทองคำขาว หรือโลหะผสมเป็นวัสดุที่ใช้ทำ ฟลูทสามารถบรรเลงเพลงได้หลายรูปแบบและถูกจัดให้เป็นเครื่องดนตรีในวง ORCHESTRA ตั้งแต่ ค.ศ. 1800

(Steve J. Sherman)

FLUTE เป็นเครื่องดนตรีที่ไม่มีลิ้น มีช่วงเสียงกว้างแจ่มใส สามารถเล่นได้รวดเร็ว ในภาพคือ JAMES GALWAY

CLARINET เกิดขึ้นต้นศตวรรษที่ 18 ปกติทำจากไม้เนื้อดำเป็นเครื่องดนตรีที่มีช่วงเสียงกว้างสามารถเล่นได้คล่องตัว มีน้ำเสียงไพเราะสามารถถ่ายทอดอารมณ์ของผู้เล่นได้เป็นอย่างดี คลาริเน็ตถูกจัดเป็นเครื่องดนตรีในวง ORCHESTRA ในศตวรรษที่ 20 และเป็นเครื่องดนตรีสำคัญในวงแจ๊ส (JAZZ BAND)

(Gurtman & Murtha)

CLARINET เป็นเครื่องดนตรีที่มีช่วงเสียงกว้างแจ่มใส สามารถเล่นได้รวดเร็ว ในภาพคือ RICHARD SLOZMAN

OBOE ปกติทำจากไม้ และได้รับการพัฒนาพร้อมกันกับฟลูท โดยการนำเอา โลหะเป็นส่วนประกอบในด้านกลไกในการเปิดปิดลม โอโบถูกจัดเป็นเครื่องดนตรีใน วง ORCHESTRA

(Steve J. Sherman)

OBOE เป็นเครื่องดนตรีที่มีลิ้นคู่ มีเสียงที่ให้ความรู้สึกได้เป็นอย่างดี เสียงของ OBOE มีความชัดเจน ยาวไกล จึงใช้ระดับเสียง A ของ OBOE เป็นหลักในการเทียบเสียง ให้กับเครื่องดนตรีชิ้นอื่นๆ ใน วง ORCHESTRA ในภาพคือ HEINZ HOLLIGER

BASSOON มีเสียงต่ำ มีฉายาว่า “CLOWN OF THE ORCHESTRA” เพราะ มีเสียงที่ตลกขบขัน บาสซูนถูกจัดเป็นเครื่องดนตรีในวง ORCHESTRA

(Waring Abbott)

BASSOON นอกจากมีเสียง ที่ตลกขบขันแล้ว BASSOON ยังมีเสียงที่ไพเราะนุ่มนวล

SAXOPHONE ประดิษฐ์โดย ADOLPHE SAX กลางศตวรรษที่ 19 ทำจากโลหะมี 7 ขนาด โดยมีขนาดมาตรฐาน 4 ขนาดคือ SOPRANO, ALTO TENOR และ BARITONE แซกโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีใหม่ที่ไม่อยู่ในวง ORCHESTRA แต่มีบทบาทสำคัญในวงแจ๊ส (JAZZ BAND) สามารถบรรเลงเพลงได้หลายรูปแบบ

(Berliner/Dutch/The Image Works)

SAXOPHONE เป็นเครื่องดนตรี
ที่มีลิ้นเดี่ยวมี MOUTHPIECE
เช่นเดียวกับ CLARINET
มีเสียงสดใสเรง ดุคัน นุ่มนวล
อ่อนหวาน เล่นได้รวดเร็ว ในภาพ
คือ SONNY ROLLINS

1.2 เครื่องลมทองเหลือง (BRASS) ทำจากโลหะแต่บางครั้งทำด้วยไม้หรือเขาสัตว์ด้วยเช่นกัน เครื่องดนตรีชนิดดังกล่าวมีความเจิดจ้าสว่างของเสียงจึงนิยมใช้บรรเลงประกอบราชพิธีในราชสำนักและพิธีทางศาสนาในสมัยโบราณ

HORN เป็นเครื่องดนตรีดั้งเดิมของหลายชนชาติทำจากเขาสัตว์ ได้รับการพัฒนาเป็นมาตรฐานในประเทศฝรั่งเศสจึงเรียกว่า FRENCH HORN โดยใช้โลหะมีวาล์วเปิดปิดลม ช่วงเสียงประมาณ 3 คู่แปดครั้ง (3.5 OCTAVES) ในตอนต้นศตวรรษที่ 18 ฮอว์นเป็นเครื่องดนตรีที่ใช้บรรเลงนอกบ้านเกี่ยวกับการล่าสัตว์ ต่อมาตอนกลางศตวรรษ เฟรนช์ฮอว์นถูกจัดให้เป็นเครื่องดนตรีในวง ORCHESTRA ซึ่งมีบทบาททำให้เสียงของ ออร์เคสตรา มีความสว่างเจิดจ้าหนักแน่น

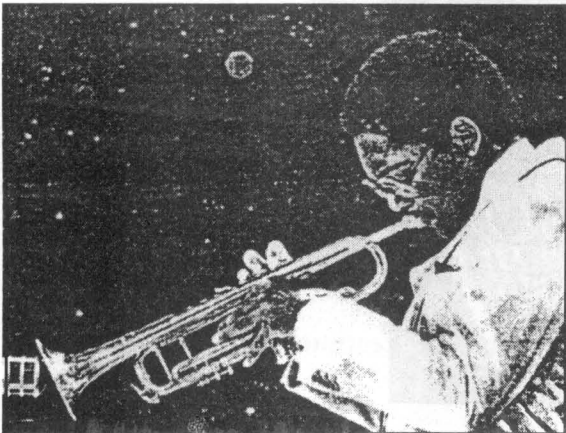
(Lawrence Migdale/Photo Researchers)

FRENCH HORN เครื่องดนตรี
ที่มีรูปลักษณ์สวยงาม

TRUMPET เป็นเครื่องดนตรีที่มีระดับเสียงสูงที่สุดในกลุ่มเครื่องลมทองเหลืองมีเสียงแผดดังเจิดจ้า ถูกจัดให้เป็นเครื่องดนตรีในวง ORCHESTRA ตั้งแต่สมัย BAROQUE นอกจากนี้ยังนิยมใช้บรรเลงในวงแจ๊ส (JAZZ BAND)

(Darryl Pitt/Retna)

TRUMPET มีเสียงสว่างามแผดดัง
แหลมคม ในภาพคือ WYNTON
MARSALIS

TRUMBONE สมัยโบราณทอมโบนใช้บรรเลงเพลงในโบสถ์ (CHURCH MUSIC) เพราะมีเสียงที่นุ่มนวล ในปัจจุบันทอมโบนเป็นเครื่องดนตรีในวง ORCHESTRA นอกจากนี้ยังนิยมใช้บรรเลงในวงดนตรีแจ๊ส (JAZZ BAND)

(Inventions)

TRUMBONE มีเสียงนุ่มนวล
อยู่ระหว่าง FRENCH HORN
กับ TRUMPET

TUBA เป็นเครื่องดนตรีเสียงต่ำในกลุ่มเครื่องลมทองเหลือง ทุบจัดเป็นเครื่องดนตรีในวง ORCHESTRA

(Inventions)

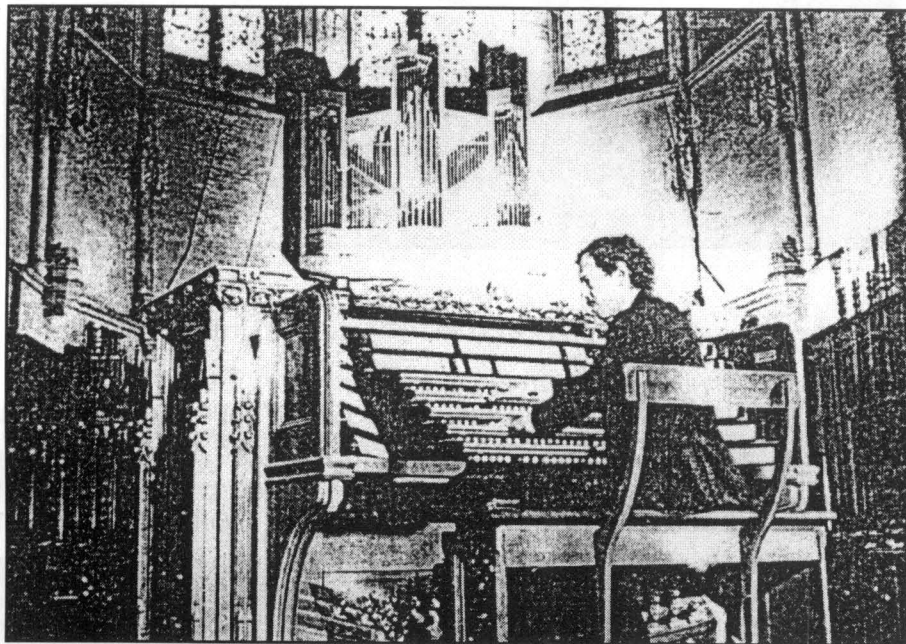
TUBA มีระดับเสียงต่ำให้ความรู้สึก
หนักแน่น ใช้เพิ่มสีสันในแนว
เสียงต่ำในวง ORCHESTRA

2. เครื่องดนตรีคีย์บอร์ด (KEYBOARD INSTRUMENT)

เป็นเครื่องดนตรีที่เกิดเสียงได้หลายวิธี เช่น เป่าลม เคาะสาย ดัดสาย หรือการใช้ไฟฟ้าเป็นเทคโนโลยีในการก่อให้เกิดเสียง ทำให้บางครั้งอาจพบว่าเครื่องดนตรีประเภทดังกล่าวถูกจัดอยู่ในเครื่องดนตรีประเภทเครื่องลม และเครื่องสายตามวิธีการให้เกิดเสียงอย่างไรก็ตามผู้เขียนจัดแยกเครื่องดนตรีชนิดนี้เป็นกลุ่มประเภทคีย์บอร์ดโดยเฉพาะเพราะเหตุว่าเป็นเครื่องดนตรีที่ผู้บรรเลงใช้ทักษะของมือลงบนแป้นคีย์บอร์ดโดยสำคัญ หลังจากนั้นแล้วก็ยังเป็นเรื่องของกลไกที่นำไปสู่การกำเนิดเสียง เช่น เครื่องกำเนิดลม การเคาะ หรือการดัดสาย หรือการใช้กลไกทางไฟฟ้า เป็นต้น

ORGAN เสียงเกิดจากการปัมหรือสูบลมผ่านท่อเสียงต่างๆ ควบคุมการบรรเลงโดยผู้บรรเลงใช้ทักษะของมือกดลงบนลิ้นนิ้วบนคีย์บอร์ด ปกติออร์แกนเป็นเครื่องดนตรีประกอบพิธีทางศาสนา

(Lawrence Migdale/Photo Researchers)

ORGAN มีชั้นคีย์บอร์ดหลายชั้นเพื่อควบคุมท่อลมต่างๆ ทำให้เกิดเสียงที่ต้องการ

HARPSICHORD เสียงเกิดจากการดีดสาย ควบคุมการบรรเลงโดยผู้บรรเลง ใช้ทักษะของมือกดลงบนลิ้นนิ้วบนคีย์บอร์ด ฮาร์พซิคอร์ดมีระดับความดังของเสียงเท่ากัน ซึ่งได้รับความนิยมในสมัย BAROQUE จนถึงปลายศตวรรษที่ 18 เครื่องดนตรีที่ได้รับการนิยมน้อยกว่าฮาร์พซิคอร์ดคือ เปียโน

HARPSICHORD

PIANO ประดิษฐ์ขึ้นโดย BARTOLOMEO CRISTOFORI ชาวอิตาลี ซึ่ง มีแนวคิดประดิษฐ์เครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ดที่สามารถทำเสียงดังและเบาได้ตาม ที่ผู้เล่นต้องการ เปียโนจึงมีชื่อเต็มว่า PIANOFORTE หรือ FORTEPIANO ซึ่งแปลว่า เบาและดัง เปียโนเป็นเครื่องดนตรีที่สมบูรณ์ในทุกด้าน มีความกว้างของช่วงเสียง สามารถเล่นทำนองไปพร้อมกับเสียงประสาน มีความคล่องตัวในการบรรเลง เปียโนจึง มีบทบาทใช้เป็นเครื่องดนตรีประกอบการสอนดนตรีการบรรเลง และการเล่นเดี่ยวที่สำคัญ ตั้งแต่ตอนปลายศตวรรษที่ 18 จนถึงปัจจุบัน

(Steve J. Sherman)

PIANO เป็นเครื่องดนตรีที่สมบูรณ์ในทุก ๆ ด้านสามารถเล่นเดี่ยว
และเล่นร่วมกับเครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ ในภาพคือ MITSUKO UCHIDA

คีย์บอร์ดไฟฟ้า (ELECTRIC KEYBOARD) ปัจจุบันมีคีย์บอร์ดไฟฟ้าถูกผลิต
ขึ้นมากมาย เช่น ออร์แกนไฟฟ้า เปียโนไฟฟ้า และ SYNTHESIZER ซึ่งสามารถ
สังเคราะห์ให้เกิดเสียงที่ใกล้เคียงกับเครื่องดนตรีได้ทุกประเภท เป็นต้น

3. เครื่องสาย (STRINGS INSTRUMENT)

3.1 เครื่องสายที่ใช้คันชัก (BOWED INSTRUMENT)

VIOLIN เสียงเกิดจากการสีคันชัก (BOW) ลงไปบนสาย เป็นเครื่องดนตรี
ที่มีช่วงเสียงกว้างมีเทคนิคการเล่นมากมาย ไวโอลินเป็นเครื่องดนตรีที่สำคัญในวง
ORCHESTRA และวงดนตรีขนาดเล็ก (CHAMBER MUSIC)

(Michael Putland/Petra Ltd.)

VIOLIN นิยมเล่นเดียวกับวง ORCHESTRA
ในวงออρχেসตราแบ่งผู้เล่น VIOLIN
ออกเป็น 2 แนวคือ FIRST VIOLIN
และ SECOND VIOLIN ในภาพ คือ
ITZHAK PERLMAN

VIOLA การบรรเลงคล้ายกับไวโอลิน มีระดับเสียงต่ำกว่า VIOLIN มีระดับเสียง ALTO เป็นเครื่องดนตรีที่สำคัญในวง ORCHESTRA

VIOLA มีเสียงต่ำกว่า VIOLIN
อยู่ PERFECT 5th และยาวกว่า
VIOLIN ประมาณ 2 นิ้วฟุต

CELLO หรือไวโอลอนเซลโล (VIOLONCELLO) ขณะบรรเลงเซลโลผู้บรรเลงต้องวางเซลโลกับพื้นโดยตัวเซลโลอยู่ระหว่างขาทั้งสอง เซลโลมีระดับเสียง TENOR และ BASS

CELLO มีเสียงต่ำกว่า VIOLA
อยู่ PERFECT 8th ในภาพคือ
YoYo Ma

BASS มีขนาดใหญ่ที่สุดในกลุ่มเครื่องสาย มีช่วงเสียง BASS เท่ากับเสียง BASS ของเปียโน เสียงเกิดจากการสีหรือดีด โดยผู้บรรเลงต้องยืนหรือนั่งบนเก้าอี้สูงพิเศษสำหรับบรรเลง

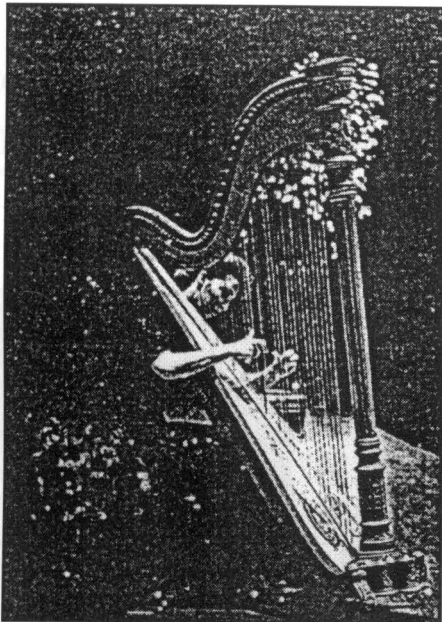
3.2 เครื่องสายที่ใช้นิ้วดีดสาย (PLUCKED INSTRUMENTS)

LUTE เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้นิ้วดีดที่สำคัญ ได้รับความนิยมสูงสุดในศตวรรษที่ 16 โดยใช้เป็นเครื่องดนตรีบรรเลงเดี่ยวผสมวงหรือใช้คลอประกอบการร้องเพลงได้เป็นอย่างดี ปกติลูทมี 6 คู่สาย

HARP เป็นเครื่องดนตรีเก่าแก่ของดนตรีตะวันตก มีหลายขนาด ฮาร์พสมัยใหม่ถูกพัฒนาให้ได้มาตรฐานเป็นเครื่องดนตรีในวง ORCHESTRA โดยมีสายประมาณ 45-47 สาย

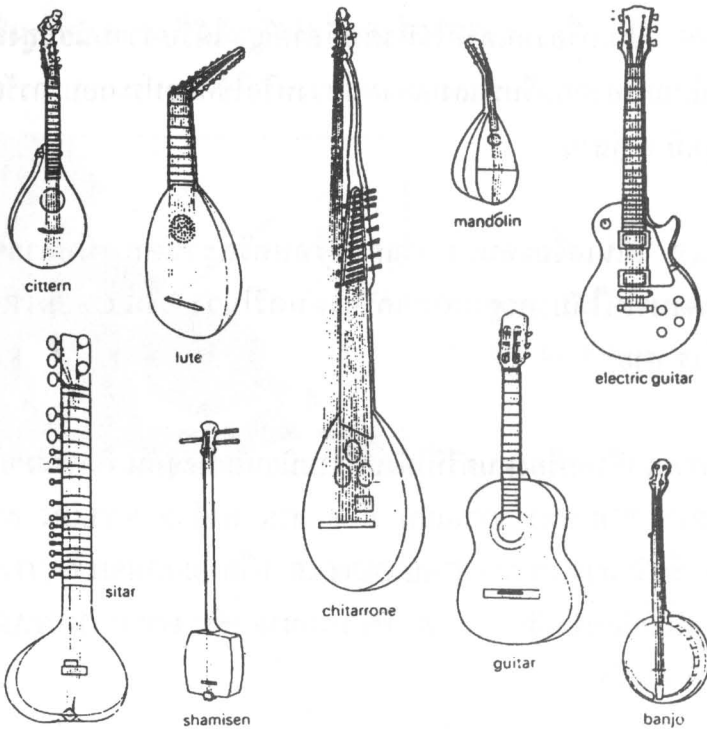
GUITAR เป็นเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน กีตาร์สมัยใหม่ถูกพัฒนาขึ้นโดย TORRES JURADO ชาวสเปน มี 6 สาย ทำด้วย NYLON สายต่ำจะถูกพันรอบด้วยโลหะ ซึ่งเรียกว่า CLASSICAL GUITAR หรือ SPANISH GUITAR นอกจากนี้ กีตาร์ได้รับการดัดแปลงเป็นกีตาร์แบบต่างๆ มากมาย เช่น FOLK GUITAR และ ELECTRIC GUITAR เป็นต้น

(Steve J. Sherman)

HARP มีช่วงเสียงกว้างถึง 6 OCTAVES ใช้นิ้วมือทั้ง 2 มือ เดี่ยวดีดไปบนสาย ในภาพคือ HARP 47 สายโดย MARIA CASALE

เครื่องสายที่ใช้นิ้วดีดสาย (PLUCKED INSTRUMENTS)

4. เครื่องเคาะจังหวะ (PERCUSSION INSTRUMENT)

4.1 เครื่องเคาะจังหวะที่ใช้เน้นจังหวะในวงดนตรี เช่น กลอง (DRUMS), สามเหลี่ยม (TRIANGLE), ฉาบ (CYRNBALS) และฆ้อง (GONG) เป็นต้น

4.2 เครื่องเคาะจังหวะที่มีระดับเสียง เช่น ทิมปานี (TIMPANI), ไซโลโฟน (XYLOPHONE) และเบลล์ (BELL) เป็นต้น

(Innervisions)

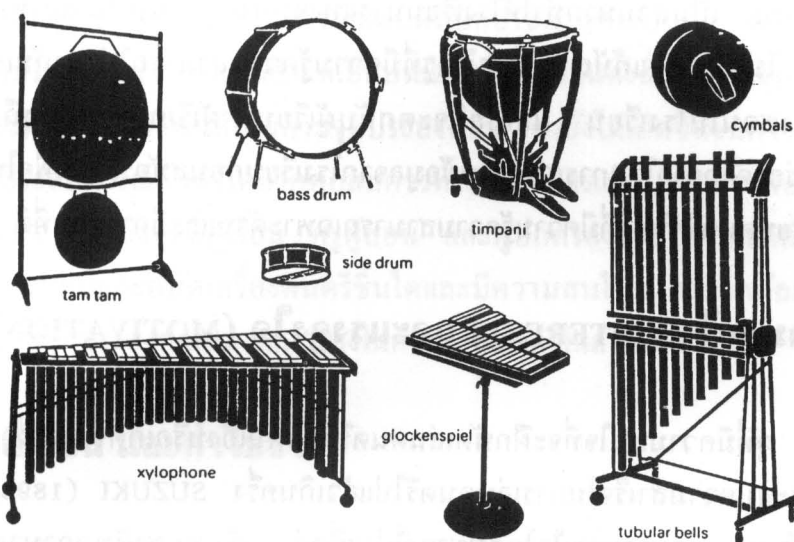

tamborine

(Randy Matusow)

triangle

2. การเริ่มต้นที่ดี (FINE BEGINNING)

การเริ่มต้นที่ดีของการเรียนดนตรีสากลนั้นควรเริ่มต้นจาก การเรียนเครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ด และเรียนกับครูที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านและมีการสอนที่ดี

เครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ดที่นิยมและเหมาะสมในการเริ่มต้นในการเรียนดนตรีมากที่สุด คือ PIANO เนื่องจากเป็นเครื่องดนตรีที่ผู้เรียนสามารถเริ่มเรียนได้ตั้งแต่อายุยังน้อย ประมาณ 2 ขวบครึ่งขึ้นไป ความห่างของเสียงแต่ละเสียงของเปียโนได้รับการปรับแต่ง (TUNING) ให้เป็นเสียงมาตรฐานมีผลทำให้ผู้เรียนจดจำระดับเสียงที่ถูกต้องและเกิดทักษะในการใช้นิ้วมือทั้ง 10 นิ้ว ซึ่งจะเป็นทักษะพื้นฐานที่ดีในการเล่นเครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ด เครื่องสาย เครื่องลม เครื่องเคาะจังหวะ และการเรียนทฤษฎีดนตรีในลำดับต่อไป นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องดนตรีที่ผู้สอนใช้เล่นคลอประกอบให้กับเครื่องดนตรีอื่นๆ เพื่อฝึกซ้อมหรือการแสดง เปียโนจึงได้ชื่อว่าเป็นแม่แห่งเครื่องดนตรี (MOTHER INSTRUMENT)

ครูที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านและมีการสอนที่ดีนั้นจะมีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอนเครื่องดนตรีในขั้นพื้นฐานไม่ว่าจะเป็น เปียโน หรือเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆ ครูจะมีความสำคัญยิ่งต่อผู้เรียนสามารถปลูกฝังทักษะพื้นฐานดนตรีที่ถูกต้องสอนให้มีทัศนคติที่ดีต่อดนตรีและจะเป็นผู้ให้คำปรึกษาในการเรียนดนตรีในระดับสูงต่อไป การเรียนการสอนดนตรีในโรงเรียนเอกชนนั้นผู้เรียนนิยมเรียน PIANO, GUITAR และ

ELECTONE เป็นส่วนมากทำให้โรงเรียนบางแห่งจัดหาครูสอนได้ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน โรงเรียนจึงแก้ปัญหาโดยนำครูที่มีความรู้ความสามารถไม่ตรงกับเครื่องดนตรีที่สอนมาสอนในโรงเรียน ผลเสียก็จะตกกับผู้เรียน ผู้เรียนควรคำนึงถึงปัจจัยและข้อบกพร่องดังกล่าวโดยการสอบถามข้อมูลจากโรงเรียนก่อนสมัครเรียนเพื่อให้แน่ใจว่าได้เริ่มต้นเรียนดนตรีกับครูที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านและมีการสอนที่ดี

3. ความสนใจ (INTEREST) และแรงจูงใจ (MOTIVATION)

ผู้ที่มีความสนใจที่จะฝึกหัดเล่นดนตรีด้วยตนเองหรือเกิดจากแรงจูงใจรอบข้าง ถือว่าประสบความสำเร็จในการเล่นดนตรีไปแล้วเกินครึ่ง SUZUKI (1898) ท่านเป็นนักการศึกษา และครูสอนไวโอลินชาวญี่ปุ่นเชื่อว่า เด็กทุกชาติทุกภาษาสามารถเล่นไวโอลินได้ดีทุกคนเช่นเดียวกับการเรียนภาษาพูดท้องถิ่นของตนเองได้อย่างคล่องแคล่วโดยไม่ต้องคำนึงถึงความฉลาด ความสามารถในการเรียนรู้มีเท่าเทียมกันทุกคนเช่นเดียวกับการเรียนภาษาพูดจากมารดา การกระตุ้นให้ผู้เรียน เรียนรู้การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมตามความสนใจที่จะเรียนรู้ของผู้เรียน จะทำให้การเรียนรู้ในสิ่งที่ยากกลายเป็นสิ่งที่ย่าง

แรงจูงใจจะเป็นปัจจัยในการเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนอย่างต่อเนื่อง การให้ความสนใจต่อบุคคลหลานในการเรียนดนตรี และการฝึกซ้อม โดยตั้งใจการฟังและการคิดชมเป็นครั้งคราวสำหรับการพัฒนาการของผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจที่จะฝึกหัดบทเรียนที่ยากขึ้นไปได้เป็นอย่างดีนอกจากนี้การนำบุตรหลานได้มีโอกาสฟังเพลงหรือดู CONCERT บ่อยครั้งก็จะทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงกับการได้ดูได้ฟังผู้ที่มีความสามารถเล่นดนตรีสามารถนำมาใช้เป็นแบบอย่างที่ดีได้ เมื่อเด็กๆ ได้มีโอกาสฟังเพลงหรือชม CONCERT อันหลากหลายบ่อยครั้งจะรู้ถึงรางวัลของการอดทนฝึกซ้อมมาเป็นเวลานานคือ รอยยิ้มและเสียงปรบมือ นอกจากนี้จะเกิดจินตนาการและความสนใจดนตรีที่ตนเองประทับใจ และเกิดความอยากเรียนดนตรีที่ตนเองสนใจด้วยตัวของเด็กเอง

4. จุดประสงค์ (GOAL) ของการเรียนดนตรี

จุดประสงค์การเรียนดนตรีผู้ปกครองตั้งจุดประสงค์แตกต่างกันไป เช่น เรียนดนตรีเพื่อทำให้เป็นคนใจเย็นมีจิตใจดีสุขภาพอ่อนโยน มีศิลปะ เพื่อใช้เวลาว่างของบุตร

หลานให้เป็นประโยชน์ตลอดจนต้องการเล่นดนตรีเป็นอาชีพ หรือเป็นนักดนตรีสมัครเล่น เป็นต้น จุดประสงค์ดังกล่าวล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนทั้งสิ้น การตั้งจุดประสงค์ที่ชัดเจนและดำเนินกิจกรรมให้เป็นตามจุดประสงค์นั้น คงยังไม่เกิดขึ้นจนกว่า ผู้เรียนจะสร้างสมประสบการณ์ดนตรีได้มากพอสมควรทั้งในด้านการเล่น การฟังตลอดจนการดู CONCERT เมื่อถึงจุดนี้ผู้เรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองจะสามารถหาคำตอบว่า ผู้เรียนมีความชอบและถนัดเครื่องดนตรีชนิดใดและมีความสนใจดนตรีมากน้อยอย่างไร ก็จะสามารถตั้งจุดประสงค์และวางแผนทางการเรียนดนตรีในลำดับต่อไปได้

5. สถานที่เรียน และค่าใช้จ่าย

การเรียนการสอนดนตรีในขั้นพื้นฐานมิได้ถูกจัดไว้ในหลักสูตรภาคบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ โอกาสในการเรียนดนตรีสำหรับเด็กในโรงเรียนจึงถูกจำกัด เว้นแต่บางโรงเรียนที่มีความพร้อม เช่น โรงเรียนสาธิตต่างๆ โรงเรียนของเอกชน และโรงเรียนนานาชาติ เป็นต้น อย่างไรก็ตามผู้ปกครองส่วนใหญ่จะส่งบุตรหลานเรียนดนตรีตั้งแต่เด็กในลักษณะเรียนพิเศษตามโรงเรียนดนตรีของเอกชนทั่วไป เช่น โรงเรียนดนตรีสยามกลการ โรงเรียนดนตรีจินตการ และโรงเรียนดนตรีโรบินสัน เป็นต้น ปัจจัยในด้านค่าใช้จ่ายในการเรียนตลอดจนเครื่องดนตรีที่ผู้เรียนจำเป็นต้องหาซื้อไว้ใช้สำหรับฝึกซ้อมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ต้องนำมาพิจารณาด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ยังสามารถเรียนดนตรีโดยตรงกับอาจารย์ผู้สอนที่บ้านหรือที่ STUDIO ได้เช่นกัน ค่าเรียนเป็นรายบุคคลประมาณ 300-1,000 บาท ในเวลาประมาณ 60 นาที

อัตราค่าเรียนในขั้นพื้นฐานต่อเดือน (เดือนละ 4 ครั้ง ครั้งละประมาณ 55 นาที)

โรงเรียนดนตรีในเขต กทม.	Piano	Electone	Guitar	ขับร้อง	Violin	Flute	ดนตรีเด็ก
สยามกลการ	900	850	800	900	-	1,000	850
จินตการ	1,600	1,600	1,450	-	1,600	1,600	950
โรบินสัน	1,600	-	-	-	-	-	-
สถาบันเครื่องสาย BST	-	-	-	-	2,500	-	-
DR.SAX	500	500	500	500	500	500	500

หมายเหตุ สถาบันเครื่องสาย BST เรียนครั้งละ 20 นาที

การเรียนการสอนดนตรีในขั้นพื้นฐาน จัดหลักสูตรโดยรัฐบาลก็มีเช่นกัน โดยจัดหลักสูตรให้เรียนวิชาดนตรีเป็นวิชาเอกมุ่งเน้นเป็นวิชาชีพ และมีการเรียนวิชาสามัญควบคู่กันไป โดยเริ่มเรียนวิชาดนตรีขั้นพื้นฐาน ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เช่น วิทยาลัยนาฏศิลป์ โรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา โรงเรียนดุริยางค์กองทัพบก ทหารเรือและทัพอากาศ โดยเฉพาะโรงเรียนดุริยางค์สังกัดทั้ง 3 เหล่าทัพ ผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ตลอดหลักสูตร และเมื่อเรียนจบหลักสูตรผู้เรียนจะได้รับการบรรจุรับราชการในกองดุริยางค์ที่ผู้เรียนจบการศึกษา

ความรู้ในเครื่องดนตรีต่างๆ การเริ่มต้นที่ดี ความชอบ แรงจูงใจ จุดหมายของผู้เรียน สถานที่เรียนและค่าใช้จ่ายในการเรียน สรีระและการให้เวลาในการฝึกซ้อม ผู้เรียนหรือผู้ปกครองมีความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยดังกล่าวแล้วก็สามารถเลือกเรียนดนตรีได้ตามความเหมาะสมและความชอบของผู้เรียนแต่ละบุคคล การกระจายโอกาสให้เยาวชนไทยได้มีโอกาสเรียนดนตรีอย่างกว้างขวางนั้นรัฐบาลควรลดภาษีนำเข้าเครื่องดนตรีทุกชนิด นอกจากนี้กระทรวงศึกษาควรจัดวิชาดนตรีเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร โดยเป็นวิชาบังคับหรือวิชาเลือกในชั้นประถมศึกษา และชั้นมัธยมศึกษาจะทำให้เยาวชนมีโอกาสในการเรียนดนตรีเท่าเทียมกันมากยิ่งขึ้น เมื่อเป็นดังนั้นแล้วเราอาจเห็นเยาวชนไทยมีความสามารถทางด้านดนตรีเท่าเทียมกับเยาวชนใน จีน เกาหลี ญี่ปุ่น หรือเยาวชนในแถบยุโรป และอเมริกาก็อาจเป็นได้

บรรณานุกรม

- Grout, Donald Jay. 1992. **A History of Western Music**. New York: W.W. Norton.
- Kamen, Roger. 1992. **Music : an Appreciation**. New York: McGraw-Hill.
- Sadie, Stanley. 1980. **The New Grove Dictionary of Music and Musicians**. London: Macmillan.
- , 1987. **Brief Guide to Music**. 3rd ed. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.
- Wilkinson, Phil. 1995. **A Young Person's Guide to Music**. London: Dorling Kindersley.